

Vzácná obálka Afghaništánu

Oč se jedná? Je to obálka odeslaná z Yorkshire Velké Británie 24.10. 1910 vyfrankovaná britskou známkou 1d do Afghaništánu. Místo doručení nelze určit, protože je přelepeno vícebloky Afghánských známek při doručení.

Z razítek na obou stranách obálky lze určit, že zásilka přišla do Peshawaru (tehdy Britská Indie) a odeslaná byla do Kábulu.

Na zadní straně obálky je ručně napsáno: Váha dopisu 9 miscals. 1 miscal= 4,56 gr. , tj. cca 50 gramů).

Přikládám váhové tabulky zpracované znalcem H. Dietrichem používané tehdy v Afghaništánu, Indii a Velké Británii.

e. Postal Rates.

Since there are no known documents, postal regulations or legislative acts concerning this matter, postal rates have to be deduced from a study of the Afghan and Indian stamps on covers and a possible correlation between Afghan and Indian postal rates. For reference purposes, it would be useful to point out the following weight relationships:

Afghan	1.0 misqal=4.56 gm=0.395 tola=0.1184 oz
Indian	0.5 tola=6.88 gm=0.21 oz=1.25 misqals
English	0.25 oz=7.09 gm=0.60 tola=1.54 misqals

Since mail going from Afghanistan to India was charged Indian postal rates for delivery in India, it would also be useful to cite those rates for two periods:

1852-69

up to 0.25 tola half anna
up to 0.5 tola one anna

1869-98

up to 0.5 tola half anna
up to 1.0 tola one anna
each additional tola or fraction would be 1 anna

Na obálku bylo dolepeno 15 Afghánských známek nominálu 1 shahi, tedy celkově 15 shahi v devítibloku a šestibloku. Znamky jsou orazítkované běžnými razítky v darijštině, kde lze přečíst nápis Kábul a letopočet 1328, tj. 1910. Potud fakta.

Protože jsem se doposud s podobnou frankaturou neseťkal, začal jsem pátrat po podobných obálkách dotazy na špičkové sběratele Afghánistánu a zde jsou výsledky: Alfonso Zulueta – USA: Na svém exponátu Habibulláh 1901-1919 má obálku s 5 známkami 1 shahi použitou pouze v Afghánistánu. Na můj dotaz odpověděl, že nic podobného dosud neviděl.

John Wilkins – Austrálie: Nic podobného dosud neviděl a domnívá se, že jde o druh cla, které zaplatil příjemce

Richard Divall – Austrálie: Též neviděl podobně vysokou frankaturu a uvádí zajímavost, že zrovna v této době pobýval afghánský emír Habibulláh ve Velké Británii, což dokládá fotografií, kterou zveřejňuji

Robert Jack – Velká Británie: Vypadá to na příchozí nedostatečně vyplacený dopis. Dopltní razítka se začala vyskytovat po roce 1921 a tato zásilka je znehodnocena běžnými poštovními razítky Kábulu. Osobně viděl obálku s maximálně 7 známkami 1 shahi.

Ještě přišel s další teorií:

Na zadní straně obálky pod nápisem o poplatku za váhu 9 miscal je uvedený neúplný text:

„(P)aying for 3 as .... chybějící text, dále pokračuje: paid for others“.

Přeloženo: „Platba za 3 jako ..... zaplacené za další.“

Mohlo to znamenat následující:

„Za tuto zásilku o váze 9 miscal je zaplacené 9 shahi, za další 2 dopisy zaplacený zbytek, tj. 6 miscal.“

Stále však nedává smysl známka Velké Británie v nominálu 1d.

Dále uvádí, že jakákoliv obálka z Evropy do Afghánistánu před rokem 1920 je vzácná.

Já bych jen dodal proč. Afghánistán sice až do roku 1919 byl Britským protektorátem, ale žádný cizinec tam nesměl vstoupit bez souhlasu panovníka. Dokonce i britský diplomatický zástupce musel být Indický muslim! Takovou měli v Afghánistánu tehdy Britové skutečnou moc!

Náš zkušený sběratel a účastník internetové diskuze na Infofile přišel s několika zajímavými teoriemi:

Možností vysvětlení je více:

1/ mohlo se jednat o clo za 3 dopisy stejnému adresátovi nalepené na horní z dopisů
2/ mohlo se jednat o nějaký místní doruční poplatek za doručení adresátovi třeba mimo hlavní poštu

3/mohlo se jednat o poplatek za něco podobného jako poste restante

4/ mohlo se jednat o dopltné za 3 špatně vyplacené dopisy stejnému adresátovi nalepené na horní z dopisů(to by vysvětlovalo i jen 1penci výplatného z VB) a úředník neměl po ruce dopltní známky, tak dopltné zúčtoval výplatními.

Vzhledem k posledním informacím to vypadá na variantu 4(případně variantu 1)

Nakonec mi přišla odpověď od Davida Kindleyho - člena Britské královské filatelistické společnosti, který se zabývá Afghánistánem.

Cituji:

"Myslím, že mám odpověď. Poštovné 1 pence k Afghánským hranicím a poté vnitřní sazby, ne dvojitě. Můj dopis má 34 abasiovek = 34 abasi = 11,33 Kabulské rupie = 10,33 indické rupie = 10/4d libry. Odkaz je v knize(?) "Under the Absolute Amir" od Franka Martina, inženýra pracujícího pro Afghánskou vládu. Na stránce 211 uvádí "pokud se posílají časopisy a periodika do Kábulu tak poštovné je dost vysoké a tak poštovné zaplacené mezi Peshawarem a Kábulem (cca 200 mil) bylo 3 rupie zatímco poštovné z Anglie do Peshawaru bylo 1 pence". Tato kniha je k dispozici v knihovně ve městě Newcastle upon Tyne. David"

Když jsem tuto odpověď preposlal R. Jackovi, tak mi odpověděl, že je to sice pravda, ale obálka je příliš malá na to, aby mohla fungovat jako nějaký přebal zaslaného časopisu. Což je i můj názor.

Takže vyfrankování této obálky asi těžko bude jednoznačně určeno a čtenář si může vybrat z několika názorů, které zde prezentovali odborníci.

Určitě je tato obálka velkou raritou a pokud by nefungovala jako přebal, ale např. jako doplatek za 3 obálky, tak je možná unikátem.